

عنوان مقاله:

شناسایی ماهیت حقوقی شیربها با تاکید بر رویه قضایی

محل انتشار:

دوفصلنامه فقه و حقوق خانواده، دوره 29، شماره 80 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

رضا دریائی - استادیار گروه حقوق دانشگاه گیلان، رشت، ایران

فیروز سکوتی - دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

خلاصه مقاله:

تهیه ملزومات زندگی مشترک از وظایف قانونی زوج است؛ با این حال در برخی از مناطق به حکم عرف، جهیزیه از سوی زوجه فراهم می گردد. در این بین، چند قلم از اجناس لازم برای زندگی مشترک که معمولا ارزش مادی قابل توجهی نیز دارند توسط زوج تهیه می شود تا با درج در سیاهه جهیزیه به همراه سایر اقلام به منزل مشترک بدرقه گردد. در عرف چنین اقلامی شیربها نام دارند. در دعوی استرداد جهیزیه، دادگاه با این پرسش مواجه خواهد شد که چه کسی مالک این اموال محسوب می شود؟ پاسخ به سوال در گرو تبیین ماهیت توافق صورت گرفته است. در خصوص ماهیت شیربها از منظر فقهی و حقوقی اختلاف وجود دارد. برخی آن را در قالب عقود معین همچون هبه، جعاله و صلح تفسیر نموده اند و برخی دیگر در قالب توافق خصوصی. گروهی نیز ماهیت شیربها را به شرط ضمن عقد و نیز تعهد به نفع شخص ثالث تعبیر کرده اند. این اختلافات رویه قضایی را نیز تحت تاثیر نهاده است. با استناد به قالب های پیش گفته، حسب تفسیری که از جواز یا لزوم شیربها صورت می گیرد این اقلام را برخی محاکم متعلق به زوج و برخی متعلق به زوجه می دانند. این تحقیق نشان می دهد قالب های مزبور با وجود داشتن رگه هایی از تناسب، دارای تمایزاتی آشکار با شیربها می باشد. شیربها دارای ماهیتی خاص است که باتوجه به خصایص آن و سکوت قانون، قلمرو آثارش را عرف تعیین می کند.

کلمات کلیدی:

شیربها، جهیزیه، نفقه، عرف

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1997907>

